

Лекція № 2.1.

Поняття дидактики вищої школи

План лекції:

- Дидактика та її функції
- Основні категорії дидактики;
- Внутрішні і зовнішні критерії ефективності навчання

Список основної літератури до теми:

1. Зайченко І. В. Педагогіка: Навчальний посібник. – Чернігів: ЧДПУ, 2003.
2. Бойко А. М., Бардінова В. Д., Гриньова М. В., Пащенко В. О. та ін. Персоналії в історії національної педагогіки. 22 видатних українських педагоги: Підручник / За заг. ред. А. М. Бойка. – К.: Професіонал, 2004.
3. [Варій М. Й.](#), Ортинський В. Л. Основи психології і педагогіки: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007.
4. Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. – К.: Укр. вид. спілка, 1997.
5. [Вітвицька С. С.](#) Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2003.
6. [Кузьмінський А. І.](#) Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: Знання, 2005.
7. Мазуха Д. С., Опанасенко Н. І. Педагогіка: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005.
8. [Мартиненко С. М.](#), Хоружа Л. Л. Загальна педагогіка: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2002.
9. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. Навчальний посібник / 3-тє вид., доп. – К., 2001.
10. Пальчевський С. С. Педагогіка: Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2007.
11. [Педагогіка вищої школи: Навч. посіб.](#) / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін.; За ред. З. Н. Курлянд. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2005.
12. Ушинський К. Д. Рідне слово // Твори: В 6 т. – К.: Радянська школа, 1954. – Т. 1. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006.

Список додаткової літератури до теми:

1. Барбашова І. А. Дидактика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Ірина Анатоліївна Барбашова. – [2-ге вид., випр., доп.]. – Донецьк : ЛАНДОН-ХХІ, 2011. – 228 с.
2. Бех І. Д. Психологічні джерела виховної майстерності: навч. посібник. – К. : "Академвидав", 2009. – 248с.
3. Бондар В. І. Дидактика : підруч. [для студ. вищ. пед. навч. закл.] / Володимир Іванович Бондар. – К. : Либідь, 2005. – 264 с.
4. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Наталія Павлівна Волкова. – [2-ге вид., перероб., доп.]. – К. : Академвидав, 2007. – 616 с.
5. Зайченко І. В. Педагогіка: навч. посіб. [для студ. вищ. пед. навч. закл.] / Іван Васильович Зайченко. – [2-ге вид.]. – К. : Освіта України, 2008. – 528 с.
6. Курлянд З. Н. Теорія і методика професійної освіти : навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Т. Ю. Осипова, Р. С. Гурін, І. О. Бартенєва, І. М. Богданова; ред.: З. Н. Курлянд. - К. : Знання, 2012. - 390 с.
7. Максимюк С. П. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Світлана Петрівна Максимюк. – К. : Кондор, 2009. – 670 с.
8. Малафійк І. В. Дидактика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Іван Васильович Малафійк. – К. : Кондор, 2009. – 398 с.
9. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії : навч. посіб. / Г. М. Мешко. – К. : Академвидав, 2010. – 200 с.
10. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Неля Євтихіївна Мойсеюк. – [5-те вид., доп. і перероб.]. – К. : Кондор, 2007. – 656 с.
11. Нісімчук А. С. Педагогіка [Текст] : підручник / А. С. Нісімчук. - К. : Атіка, 2007. - 344 с.
12. Пальчевський, С. С. Педагогіка [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. С. Пальчевський. - Друге вид. - К. : Каравела, 2008. - 496 с.
13. Педагогіка у запитаннях і відповідях: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. — К., 2006. — 311 с.
14. Соловей М. І. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя в кредитно-модульній системі організації навчання : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Соловей М. І., Спіцин Є. С., Кудіна В. В. – К : Ленвіт, 2008. – 377 с.
15. Туркот, Тетяна Іванівна. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / Т. І. Туркот. - К.: Кондор, 2011. - 628 с.
16. Фіцула М. М. ПЕДАГОГІКА : навч. посіб. / М. М. Фіцула. — 3-тє вид., стереотип. — К. : Академвидав, 2009. — 560 с.
17. Чайка В. М. Основи дидактики : навч. посіб. [для студ. вищ. пед. навч. закл.] / Володимир Мирославович Чайка. – К. : Академвидав, 2011. – 238 с.

**Дидактика –
це**

*(від грец. didaktikos –
повчальний)* – галузь
педагогіки

**на розкриття
теоретичних основ
організації процесу
навчання**

**на вивчення
теоретичних
основ організації
процесу
навчання**

спрямована:

**на пошук і
розроблення
нових принципів**

стратегій

методик

**СИСТЕМ
НАВЧАННЯ**

ТЕХНОЛОГІЙ

Функції ДИДАКТИКИ

науково-
теоретична

КОНСТРУКТИВНО-
ТЕХНОЛОГІЧНА

ВИКЛАДАННЯ

НАВЧАННЯ

УЧІННЯ

**Основні
категорії
дидактики**

Мета викладання

організація ефективного навчання кожного студента в процесі передавання інформації

організація контролю й оцінки засвоєння цієї інформації

взаємодія зі студентами й організація спільної і самостійної діяльності

Мета навчання

пізнання інформації про навколишній світ

збирання інформації про навколишній світ

опрацювання інформації про навколишній світ

результати навчання виявляються в знаннях

уміннях

навичках

системі відносин

загальному розвитку студента

Учіння – діяльність студента, що складається з:

засвоєння

закріплення

застосування знань, навичок і вмінь

самоестимулювання до пошуку

до розв'язання навчальних завдань

до самооцінки навчальних досягнень

усвідомлення особистісного змісту

соціальної значущості культурних цінностей

людського досвіду

процесів і явищ навколишньої дійсності

Ефективність навчання визначається:

Зовнішніми критеріями:

- ступенем адаптації випускника до життя;
- до професійної діяльності;
- темпами зростання процесу самоосвіти;
- рівнем освіченості чи професійної майстерності.

Внутрішніми критеріями:

- успішністю навчання;
- академічною успішністю;
- якістю знань;
- рівнем напрацювання навичок і вмінь;
- рівнем розвитку студента;
- рівнем навченості.

Завданнями дидактики є:

розробка змісту загальної і професійної освіти у різних типах вищих навчальних закладів

удосконалення змісту підготовки фахівців різних профілів

дослідження особливостей навчання обдарованої студентської молоді

обґрунтування наукових засад подальшого розвитку та підвищення пізнавальної самостійності та активності студентів у навчальному процесі

поглиблення досліджень, спрямованих на інтенсифікацію навчального процесу

обґрунтування шляхів інтеграції навчальних дисциплін

конструювання (модернізація) освітніх технологій

побудова змісту і процесу навчання на основі гуманізації

побудова змісту освіти на основі національної культури

пошуки нових ефективних форм організації навчання на засадах демократизму і гуманізму

Контрольні питання та завдання:

- 1. Сформулюйте визначення дидактики.**
- 2. Розкрийте сутність функцій дидактики.**
- 3. Чим відрізняються поняття «викладання» та «учіння»?**
- 4. Назвіть етапи процесу навчання.**
- 5. Розкрийте сутність навчальної діяльності студентів.**
- 6. Охарактеризуйте зовнішні критерії ефективності процесу навчання.**
- 7. Прокоментуйте завдання дидактики вищої школи.**

Презентацію
підготувала:
ад'юнкт кафедри
кримінального
процесу НАВС

Кравченко
Наталія
Станіславівна

Дякую за увагу!

Науково-теоретична функція полягає у вивченні, систематизації та узагальненні педагогічного досвіду, його науковому обґрунтуванні, поясненні на основі відкритих психологією закономірностей і механізмів пізнавального, психомоторного розвитку особистості.

Конструктивно-технологічна функція дидактики

– розроблення місту, ефективних методів, прийомів і засобів навчання, конструювання навчальних технологій. Вона допомагає з'ясувати, як, відповідно до об'єктивних закономірностей навчального розвитку студентів, організувати навчальний процес для забезпечення його максимальної ефективності; які форми, методи і засоби є оптимальними в конкретних ситуаціях; якими принципами і правилами слід керуватися викладачу та ін.

Навчання

– спосіб організації освітнього процесу. Воно є найнадійнішим способом здобування систематичної освіти. В основі будь-якого виду чи типу навчання закладено систему «викладання – навчання».

Викладання

– діяльність науково-педагогічних працівників, яка виявляється у:

- передаванні інформації;
- організації навчально-пізнавальної діяльності студентів;
- наданні допомоги в разі труднощів у процесі навчання;
- стимулюванні інтересу, самостійності й творчості студентів;
- оцінці навчальних досягнень студентів.